

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

726. An & qualiter auctoritas & beneplacitum apostolicum excludat simoniam à resignatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

jure irrita, directè inq̄ constat ex illis illius Extrav. Pauli II. verbis: Per electiones, confirmationes, provisiones, seu quasvis alias dispositiones (inter quas venit quoque resignatio beneficii in alium) quas simoniacè labe fieri contigerit, quæ viribus omnino careant, &c. Item ex illis verbis Conc. Constantiens. Electiones, & quævis provisiones simoniacè deinceps facta nulla sine ipso jure, nullumque per illas jus cuiquam acquiratur, &c.

Quæstio 725. In genere, quanam resignatio censetur facta simoniacè?

Respondeo: In genere omnem illam, quæ non sit absolute & simpliciter, sed sub aliqua conditione, pacto, modo. Azor. cit. c. 27. q. 3. Garc. p. 11. r. 3. n. 145. Paris. l. 14. q. 3. n. 1. citans Covar. l. 1. var. r. 5. n. 3. 4. 5. Redoan. de simon. p. 2. c. 10. in principio. Coraf. de benef. p. 1. c. 8. n. 13. Intelligenda hæc de conditionibus, quæ de jure non insunt, & absque auctoritate, seu beneplacito Apostolico. Unde

Quæstio 726. An, & qualiter auctoritas & beneplacitum Apostolicum excludat simoniam à resignatione?

Respondeo primò: Si pactum alioqui simoniacum inritum fuit sub beneplacito Apostolico, & mox hujusmodi beneplacitum fuit obtentum, vel aliàs intervenit auctoritas Papæ, excluditur omnis simoniæ labe & suspicio. Lott. l. 3. q. 29. n. 166. ubi: quòd in eo casu diffuatur omnis simoniæ spiritus. Card. de Luc. de benef. d. 79. n. 6. ubi: concurrente reservatione beneplaciti Apostolici, quoties ad conventionis consummationem ante beneplaciti impetrationem non proceditur, conventio simoniaca dici non potest. Idem habet de jurep. d. 48. n. 2. ubi: ubi pactio fit sub expressa reservatione beneplaciti Apostolici, quatenus Papa illam approbet, & non aliàs, tunc habetur pro non adjecta, si Papa eam non approbet, & consequenter simonia non intrat. Toud. qq. benef. p. 1. c. 27. n. 28. ubi: quòd si in tractatu precedente partium, seu in concordia reservatum fuisset beneplacitum Papæ, excluderetur simonia, & illius effectus. Ad idque, id etiam in Gallia indubitarum esse: Sic quoque c. 72. n. 32. ait: Stante reservatione beneplaciti Papæ in transactione super beneficio, nulla potest adesse in ea simonia. citat Farinac. conf. 75. n. 19. 33. & 72. Subditque: Et quamvis prætenderetur, quòd concordia fuisset executioni mandata, antequam beneplacitum Papæ fuisset obtentum, tamen culpa unius ex transigentibus aliis, qui non deliquerunt, nocere non potest, juxta c. sicut. de simon. de quo infra ex professo. Idem expressè tradit Paris. l. 14. q. 3. n. 10. ubi: quòd si fiat resignatio propter temporale aliquid, seu si renunciandi detur temporale aliquid auctoritate Papæ, non diceretur in hoc casu resignatio simoniaca, citat pro hoc S. Antonin. in 2. p. summa. tit. 4. c. 5. Felin. communiter receptum in c. ad audientiam. 2. de rescrip. n. 3. atque ibid. n. 45. Paris. in simonia namque indulta jure positivo, qualis est hæc (intellige dum assignatur collator inferior Papæ ad conferendum certa personæ, & non aliter fit resignatio) auctoritas & licentia Papæ excusant à vitio. Item l. 6. q. 2. n. 68. & 69. ait: Quamvis renunciatio debeat esse pura & libera, id tamen intelligendum, nisi Papa aliud disposuerit; factum enim ipsius Papa tollit omne vitium simoniæ. & n. 70. proceditque id ipsum procedente tractatu ante resignationem, v. g. de solvenda pensione. & n. 72. tractatus de resignando certo modo non est prohibitus, sed pactio firma; id eo magis, si opponatur clau-

sula: si Sanctissimo D. N. placuerit, & ab eo approbatum fuerit. Rationem responsionis ultimam cum communi dat Lott. loc. cit. quòd jus positivum sit in manu Papæ, ut Rota in Balneo-Regiens. simon. 17. Maji 1624. & sic impossibile est, ut ait idem, ut committatur simonia (intellige juris positivi) ubi intervenit hujusmodi auctoritas.

2. Ampliat responsionem Lott. loc. cit. n. 167. dum ait, recipiendam non esse distinctionem, quòd ad hoc punctum, ut tenuerunt Abb. Anan. Socin. & alii in c. 1. de simon. inter beneficia habentia administrationem Ordinis, vel executionem Clavium, & inter alia beneficia, quasi quòd ad respectum priorum deficiat potestas Papæ; eò quòd hic scrupulus moveri possit non solum respectu potestatis Ordinis & Clavium; sed & respectu cujuscunque rei spiritualis. Unde sic universaliter videtur resolvere D. Thom. 2. 2. q. 106. in a. in respons. ad 7. Verùm hoc intelligendum ait Lott. n. 168. citato Felin. in cit. c. ad audientiam. il. 2. de rescrip. quando nuncupatum & expressè id temporale, quòd accipitur, succederet loco pretii ipsius rei spiritualis sic appetitæ & æstimatæ; in concessione eam rei spiritualis duo concurrere motiva, unum occasionale & remotum, in quòd cadit talis æstimatio, seu quòd talis approximationis est capax. Alterum propinquum, in quò ea non cadit, & ideo, ubicunque explicitè non est facta æstimatio ex hæc posteriore causa propinqua, censetur facta ex causa remota, ex qua fieri poterat licitè sine ullo simoniæ scrupulo, ut constat in Sacerdote conducto pro stipendio ad legendum Sacrum. Et sic, ut Lott. n. 169. dum hæc duo motiva sunt separatæ seu distinctæ ex separatione subjæctæ materiæ, nempe spiritualis, & materialis illi coherentis, ut ex intentione agentis fiat ista separatio, & actus ille judicetur licitus, & non simoniacus. Unde jam constat, prædictam distinctionem nullatenus applicabilem controversiæ de interposita auctoritate Papæ super pactis alioqui illicitis, & simoniacis privatorum inter se, utcunque agatur de beneficiis habentibus annexam potestatem Clavium, vel Ordinis administrationem. Siquidem pari modo, quòd Sacerdos pro pretio celebrans ex sola intentione separat officium divinum à servitio suo, & pro hoc tanquam pro causa remota mercedem licitè recipit; ita & multò magis Papa habens jus positivum in sua potestate separat ex sola sua intentione, quicquid est spirituale à temporali, & commodum temporale cum simplici temporali adæquat. Lott. n. 170. ex Præposit. in c. latorem. l. 9. 1. & Jacobat. de concil. l. 4. a. 4. ex n. 47. His non obstante c. si quis objecerit. 1. q. 3. ubi dicitur: penitus eum despicere, qui objicit, non consecrationes emi, sed res ipsas, quæ ex consecratione proveniunt, &c. quòd est fundamentum prædictæ distinctionis. Nam id procedere respectu inferiorum Papæ, qui non habent facultatem separandi ac segregandi spiritualia à temporalibus, ait Lott. n. 171. ex Præpos. ubi ante. n. 32. & Jacob. loc. cit. n. 39. Hæcque eò facilius procedere, quòd Papa ad approbanda hujusmodi pacta non moveatur ullo affectu proprio, sed iustis partium precibus & rationibus, v. g. ne nimium incommodum ex resignatione patiantur, vel ut ex inita transactione & concordia sequatur extinctio litis, ait Lott. n. 172. quin & subjicit idem n. 173. juxta Præpos. & Jacob. II. cit. cessaturum omnem scrupulum, non solum, ubi urget similis aliqua causa iusta; sed etiam ubi Papa directè &

explicitè pro temporali concederet spiritualia : imò cessante omni causâ, cum Papa subiciatur omne jus humanum, impossibile esse ei impingere simoniam, sed solum simplex peccatum scandali ex defectu talis causæ. De cetero

3. Limitanda responsio ita, ut si dicta reservatio seu clausula: *sub beneplacito Apostolico*: fuisset solum apposta ad regendam & colorandam partium fraudem, utpote si ante obtentum illud beneplacitum Apostolicum conventio fuisset mandata executioni, & pecunia soluta, vel res alia æquivalens tradita, vel præstita, hoc casu committeretur simonia. Tond. *cit. c. 27. n. 30.* citans Mohed. *de simon. decis. 1. n. 6.* Unde

4. Respondeo secundò: ut ex confirmatione seu approbatione Papæ hujusmodi pacta circa beneficialia purgentur à simonia, duo hæc exiguntur. Primum, ut non solum simpliciter reservetur beneplacitum Apostolicum, sed ipsa obtineatur; dum enim non obtinetur, conventio non est in statu validitatis, utpote qui initiari non potest ex consensu pacifcentium, sed tantum ex ipsius Papæ auctoritate. Lott. *loc. cit. n. 177.* citans Anan. *in c. audientiam. de collus. detegend. & Rotam in Callagur. pension. 29. Maji. 1595.* Unde, ut subdit Lott. *n. 178. ad effectum istum non attenditur tempus tractatus aut passionis, sed confirmationis Papæ.* Alterum, ut omnia bona fide, & verbis claris sint Papæ exposita, ne aliquid contra ejus mentem extortum videatur, v. g. si narratis aliquibus pactis illicitis alia magis illicita taceantur. Lott. *n. 179.* Unde etiam decretum illud ex usu in literis apponi solitum de juramento à partibus præstando, quòd nulla conventio simoniaca interveniret, intelligendum ait Lott. *n. 181.* citato Felin. *ubi supra. n. 2.* de conventionem continente plus in dando, vel promittendo, quàm literæ contineret.

Questio 727. An resignatio facta coram Ordinario in favorem alicujus, & non aliàs, aut aliter, sit simoniaca?

Respondeo: Communem sententiam habere, quòd sic. Eam tenent Castrop. *de simon. d. 3. p. 27. n. 4.* dicens, communem esse, quòd sit simonia, sicutem ex jure Ecclesiastico, præcipue post Constitut. Pii V, quæ incipit: *Quanta Ecclesia Dei, &c.* Azor *p. 2. l. 7. c. 27. q. 4.* dicens communi AA. consensu receptam, & veritati magis faventem. Lott. *l. 3. q. 14. n. 9.* Paris. *l. 14. q. 3. n. 12.* & alibi sæpius citans quamplurimos. Garc. *p. 11. c. 3. n. 153.* citans Felin. *in c. ad audientiam. 2. de rescrip. n. 3.* Rebuff. *in pr. tit. de resign. condit. Sarn. de triennial. q. 16. vers. ult. Mandos. ad reg. de infirm. q. 16. n. 11.* Redoan. *de simon. p. 2. c. 22.* Guttier. *conf. 42. n. 7. & 8.* Ugol. *de simon. tab. 1. c. 28 §. 2. n. 5.* Gonz. *gl. 14. n. 21. & 57.* Lessi. *de just. l. 2. c. 35. n. 87.* (attento nimirum stylo Curiz, aliàs secus) Suarez stante Constitut. Pii V. & purimos alios. Fundamentum hujus sententiæ est, non quidem, ut Paris. *cit. q. 3. n. 13.* quòd resignatio, prout ejus natura requirit, debeat esse libera & pura, Canonèque & Jura, ut Azor *loc. cit.* omnem conditionem in beneficialibus damnet; non enim ex eo, quòd id simpliciter prohibitum, sequitur esse simoniacum. Sed illud est, quòd omnis pactio in spiritualibus sit prohibita ob simoniam vitandam. *c. fin. de pactis,* adeòque, cum in præsentem prohibita sit pactio coram Ordinario, talis pactio de resignando beneficio, ut conferatur illud certæ personæ, & non aliter, erit simoniaca. Castrop. *l. c.*

2. Nihilominus oppositum, nempe non committi in tali resignatione simoniam, probabilitate non carere, ait Castrop. *loc. cit. n. 5.* & idipsum tenent apud Garc. *n. 153.* Soto *de just. & jure. l. 9. q. 7. a. 2.* ubi ait, licitè posse fieri coram Ordinario resignationem in favorem designatæ personæ & non aliàs; quia nullo jure prohibetur in Prælati arbitrio ponere, si voluerit conferre Petro, quòd si non voluerit, aliter ille, qui jure possidet, non renunciat. Valent. *To. 3. d. 6. q. 16. n. 3.* Vega *in sum. p. 2. c. 101. casu 54.* Covar. *l. 1. var. c. 5. n. 5.* Staphil. *de lit. grat. tit. de var. modis vacat. §. resignationis modum. n. 8. & seq.* Zerol. *in pr. Ep. p. 1. v. renunciat. §. 2. & 3.* addens quòd, quamvis hujusmodi renunciatio apud Ordinarium Constitut. Pii V. sit prohibita, & collatio irritetur, non tamen erit simoniaca. Item apud Castrop. *loc. cit.* Vag. *de benef. c. 2. §. 4. dub. 7.* Lessi. *ubi ante. n. 86.* tener quoque illam Pirrh. *ad tit. de renunciat. n. 89.* qui tamen rectè addit, simoniacam fore, & saltem jure Ecclesiastico prohibitam, si præcedat pactum cum Episcopo, ut is promittat, se acceptaturum resignationem, & beneficium resignatum collaturum personæ designatæ. Hujus sententiæ fundamentum insinuatum est ex Soto, quòd in hoc casu non ardeat Ordinarius ad acceptandam illam resignationem, ac proinde ibi nulla interveniat pactio, neque aliquid pretio æstimabile, pro quo renunciatio fiat. Item quòd hæc resignatio in Constitut. Pii V. non prohibeatur ut simoniaca. Castrop. *loc. cit. n. 5.* Porro sententiam communem sic ampliat Paris. *cit. q. 3. n. 18.* ut ipsum quoque mandatum datum Procuratori ad resignandum in manibus Ordinarii in favorem Titii, & non aliter sit simoniacum. Et sic mandatum illud nullius esse momenti, ait Azor *loc. cit.*

Questio 728. An igitur etiam simoniacum sit, aut aliàs illicitum resignare beneficium coram Ordinario libere quidem, cum ea tamen intentione, spe, supplicatione, ut detur certæ personæ?

Respondeo negativè, modò idipsum non deducatur in pactum, Azor *loc. cit. q. 6.* Castrop. *loc. cit. n. 10.* Tond. *qq. benef. p. 3. c. 134. n. 4.* Garc. *p. 11. c. 3. n. 161.* Paris. *l. 14. q. 6. a. n. 3.* errantes quamplurimos, Barbof. *juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 59.* Junto *n. 65.* contra Hostin. *c. ex parte. de off. jud. deleg. apud Azor.* Ratio responsionis est; quia hic nulla intervenit conditio expressa, vel tacita, nullumque pactum contractus, nec ulla emptio aut venditio. Garc. Azor. Paris. Castrop. *ll. cit.* neque sola spes facit simoniam, Garc. quin etiam, ut ait Paris. *l. c. n. 5.* citato pro hoc Nav. *in man. c. 23. n. 100.* intentio accipiendi aliquid temporale pro spirituali facit simoniam; quod tamen intelligendum juxta limitationem mox subjiciendam. Sed neque responsio contraria est Constitutioni Pii V. cum in ea solum prohibeatur resignatio talis cum tali intentione in conventionem expressam vel tacitam diducta, Castrop. *loc. cit.* Paris. *cit. q. 6. n. 7.* ex Nav. *conf. 38. n. 3.* de simon. Sic etiam à Pio IV. & V. eam solum damnari in resignatione confidentiam, quæ in pactum expressum vel occultum deducitur, non verò confidentiam solâ mente retentam, ait Azor ex eodem Nav. *loc. cit.* ait quoque Barbof. *cit. n. 65.* illis verbis positus in Constitut. Pii V. *nee futuri successoris ab ipsdem verbo, nunc, aut alio signo designentur:* non imponi præceptum ipsis resignantibus, sed solum Præla-